

ЕПИДЕМИЈА ГОЈАЗНОСТИ И СРБИЈА

SERBIAN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS

PROBLEMS OF PUBLIC HEALTH AND HEALTH
CARE SYSTEM

Book I

OBESITY EPIDEMIC AND SERBIA

Editor
Academician
DRAGAN MICIĆ

BELGRADE 2017

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ

ПРОБЛЕМИ ЈАВНОГ ЗДРАВЉА И СИСТЕМА
ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Књига I

ЕПИДЕМИЈА ГОЈАЗНОСТИ И СРБИЈА

Уредник
академик
ДРАГАН МИЦИЋ

БЕОГРАД 2017

Издаје
Српска академија наука и уметности
Кнеза Михаила 35, Београд

Технички уредник
Мира Зебић

Лектор и коректор
Невена Ђурђевић

Тираж
400 примерака

Штампа
Службени гласник

САДРЖАЈ
CONTENTS

<i>Предговор</i>	VII
Татјана Пекмезовић, Дарија Кисић-Тепавчевић, Драган Миљуш, Горица Марић, <i>Национални подаци везани за епидемију гојазности у Србији</i>	1
Tatjana Pekmezović, Darija Kisić-Tepavčević, Dragan Miljuš, Gorica Marić, <i>The national data on obesity epidemics in Serbia</i>	12
Hermann Toplak, <i>Obesity in Europe and EASO Mission</i>	13
Херман Топлак, <i>Гојазности у Европи и мисија EASO</i>	16
Небојша Лалић, <i>Гојазности и дијабетес</i>	17
Nebojša Lalić, <i>Obesity and diabetes</i>	24
Renato Pasquali, <i>Obesity and Human Reproduction</i>	25
Ренато Пасквали, <i>Гојазности и хумана репродукција</i>	37
Горан Станковић, Бранислава Ивановић, <i>Гојазности и кардиоваскуларни систем</i>	39
Goran Stanković, Branislava Ivanović, <i>Obesity and cardiovascular system</i>	48
Мирјана Шумарац-Думановић, <i>Асоцијација субклиничке атеросклерозе и инфламације у гојазности</i>	49
Mirjana Šumarac-Dumanović, <i>The link between subclinical atherosclerosis and inflammation in obesity</i>	69

Драган Мицић, Снежана Половина, <i>Медикаментозно лечење њазности</i>	71
Dragan Micić, Snežana Polovina, <i>Pharmacotherapy of obesity</i>	82
Милош Бјеловић, <i>Хирушко лечење њазности</i>	83
Miloš Vjelović, <i>Surgical treatment of obesity</i>	94
Снежана Половина, Драган Мицић, <i>Метаболички и ендокрини ефекти баријатријске хирургије</i>	97
Snežana Polovina, Dragan Micić, <i>Metabolic and endocrine effects of bariatric surgery</i>	110

ПРЕДГОВОР

Епидемија гојазности која је захватила читав свет, стигла је и у Србију. Према подацима Института за јавно здравље „Др Милан Јовановић-Батут“ ова епидемија показује тенденцију пораста у неколико последњих истраживања здравственог стања становништва Србије.

Имајући наведене чињенице у виду, Српска академија наука и уметности и њен Одбор за биомедицинска истраживања донели су одлуку да у оквиру тематског циклуса „Проблеми јавног здравља у Србији“, посвете једну тематску конференцију епидемији гојазности у Србији. Конференција је одржана у САНУ, 27. октобра 2016. године, под називом „Епидемија гојазности и Србија“. Желим на почетку да се захвалим академику Владимиру Костићу, председнику САНУ и академику Љубиши Ракићу, који су несебично подржали ову идеју и заједно са мном учествовали у реализацији целог пројекта.

Припремајући ову конференцију, имао сам идеју да у релативно ограниченом времену укажем на проблеме које нам епидемија гојазности доноси, као и на правце могућег превентивног и терапијског деловања који имају за циљ да се супротставе овој епидемији. Истовремено сам имао задовољство да блиско сарађујем са читавим низом домаћих и иностраних експерата у овој области, како у припреми саме конференције тако и у припреми текста ове едиције који је пред Вама.

На самој конференцији и у припреми овог текста учествовала су и два инострана експерта: професор др Херман Топлак са Универзитета у Грацу (Аустрија), актуелни председник Европске асоцијације за проучавање гојазности, и професор др Ренато Пасквали са Универзитета у Болоњи (Италија). Професор Пасквали је добитник елитне награде Европског друштва за ендокринологију у 2017. години.

У домаћем тиму експерата били су академик Небојша Лалић, декан Медицинског факултета Универзитета у Београду, дописни члан САНУ професор др Горан Станковић, професор др Тања Пекмезовић, члан колегијума декана Медицинског факултета Универзитета у Београду, професор др Мирјана Шумарац, професор др Милош Бјеловић и научни сарадник прим. др Снежана Половина.

Свим наведеним ауторима желим да изразим захвалност за допринос који су пружили, како у реализацији саме Конференције тако и у писању текстова за ову едицију.

Искрено се надам да ће наш заједнички напор, на иницијативу Српске академије наука и уметности, дати свој допринос борби против гојазности као једном од јавних здравствених проблема Републике Србије.

Академик Драган Мицић,
председник Српског удружења за проучавање гојазности и
потпредседник Европског удружења за проучавање гојазности